

Johtajien kokoontumisajot - muistelo

Lähdimme hankkeen päätösseminaarina Johtajien kokoontumisajot -otsikon alla tapaamaan menestyneitä yrittäjiä, jotka ovat kasvattaneet merkittävästi liiketoimintaansa. Halusimme kuulla heidän tarinansa, miten he ovat aloittaneet ja mistä ammentaneet ideat toimintansa kasvattamiseen? Meitä kiinnosti myös miten he ovat pystyneet pitämään kasvaneen liiketoiminnan langat käsissään? Entä kuinka he ovat kasvaneet ihmisten johtajina palkattujen työntekijöiden määrän lisääntyessä ja yhteistyöverkostojensa kasvaessa?

Johtajien kokoontumisajo -matka toteutettiin 31.8.-1.9.2022. Matka suuntautui Etelä-Pohjanmaalta Satakunnan ja Varsinais-Suomen suuntaan. Matkalla vierailimme kolmessa erilaisessa maatilayrityksessä. Tokihan matkallamme pysähdyimme myös ruokailemaan, kahvittelemaan sekä yöpymään. Näissäkin paikoissa kuulumme kunkin yrityksen yritystarinan.

Kahnu Oy, Juha Sipilä

Sukutila siirtyi Juhalle ja Annalle vuonna 2006. Sitä ennen Juha toimi myynti- ja markkinointipäällikkönä pienkuormaimia valmistavalla Avant Tecnolla. Juha on myös osakkaana Cemagro Oy:ssä, joka on vuonna 2008 perustettu, täysin kotimaisessa omistuksessa oleva lannoiteyhtiö.

- Kahnun tila sijaitsee Sastamalassa, Mouhijärvellä.
- Tilan isäntäpari Juha ja Anna Sipilä edustaa sukutilan neljättä isäntäpolvea.
- Tilalla harjoitetaan sikataloutta ja viljanviljelyä. Sikalassa on paikat 4200 lihasialle ja viljelyksessä on 430 peltohehtaaria.
- Lihanautakasvattamo 500 eläimelle ternistä teuraaksi
- Omistusosuus yhteisomisteisesta 150 lehmän maitotilasta
- Kolmen tilan yhteinen koneasema

Rovio Pet Foods, Tero Rovio

- Perustettiin vuonna 2019. Uusi moderni tehdas rakentui Varsinais-Suomeen Loimaalle syksyllä 2020, jolloin alkoi myös ruoan tuotanto.
- Munituskanala, 51 000 kanaa
- Rovio Pet Foodsissa käytetään ainoana maailmassa kotimaista, tuoretta kokonaista kananmunaa yhtenä raaka-aineista. Se on tutkitusti parasta proteiinia koirille ja kissoille, juuri sen laadukkaan aminohappokoostumuksen ansiosta.
- Lemmikkieläinruokien valmistukseen rakennetun tehtaan yhteydessä sijaitsee myös toimisto, tehtaanmyymälä sekä pieneläinklinikka Rovio Vet.
- Vuonna 2022 yrityskokonaisuus työllistää 12 henkilöä.

Mattilan Marjatila, Tarja Mattila

- Perustettu 2003, osakeyhtiöksi 2019, Huittinen
- Päätuotteet: tuore mansikka, vadelma, marjapakasteet.
- Lisäksi: marjaiset jatkojalosteet, viinitila, mehuasema, juomien rahtivalmistusta, maatilamajoitusta, kesäkahvila, kokouspalvelut.
- 6-130 työntekijää, yli 27 htv sesonkityönantaja.
- Asiakkaita ovat kuluttajat, vähittäiskauppa, B2B, tukku ja suurkeittiöt.

Paluumatkalla pohdimme, mitkä asiat yhdistävät vierailukohteidemme menestyvää yrittäjyyttä. Yritysvierailuilla havaitsimme, kuinka yrittäjien äänissä ja ilmeissä oli intohimoa ja paloa, kun he kertoivat yritystoiminnastaan. Näille yrityksille oli yhteistä, että missio, visio sekä arvot oli määritelty ja ne näkyivät päivittäisessä tekemisessä.

Yrittäjien avatessa yritystarinoita, ilmeni hyvin yritystoiminnan kehittämisessä **suunnitelmallisuus ja strateginen ajattelu** – selkeä suunta ja tavoite. Vaikka uudet mahdollisuudet laajentamiseen tulevat eteen usein hyvinkin nopeasti, korostettiin perusteellista arviointia siitä, tukeeko uusi avaus nykyistä liiketoimintaa vai hajottaako se resursseja ja jaksamista vääriin rönsyihin. Eri vaihtoehtojen ja avausten arvioimisesta syntyi vaikutelma, että nämä yrittäjät olivat käveleviä laskukoneita, jotka olivat kiinnostuneita asioiden laskemisesta ja vertailemisesta. Yksi yrittäjä toi esiin, että hänellä on pitkän tähtäimen vuotuinen kone ja kalustobudjetti. Jos se joudutaan jonkun yksittäisen merkittävän investoinnin kohdalla ylittämään, niin sitten pidetään niin monta vuotta väliä, että päästään takaisin suunniteltuun budjettiin.

Hyvät yhteistyöverkostot ja luottokumppanit nousivat esiin tärkeänä voimavarana. On tärkeää saada peilata eri vaihtoehtoja osaavien ja ammattitaitoisten kumppanien kanssa. Yksi yrittäjä kertoi etsivänsä vahvistusta yhtiön hallitukseen. Kriteerinä oli, että uuden hallituksen jäsenen on tuotava mukanaan uutta osaamista ja todellista halua bisneksen kehittämiseen.

Kahnu Oy toimii perinteisessä maataloudessa johdetun kysynnän markkinoilla tuottaen sovitut laatukriteerit täyttävää raaka-ainetta jalostavalle elintarviketeollisuudelle. Strategisina ajatuksina korostuivat kustannustehokkuus, peltojen kasvupotentiaalin ja sitä kautta tuloksen maksimointi. Tilalla on selvä kasvustrategia, jossa on oivallettu, että kaikki kasvu ei tapahdu vain omia resursseja kasvattaen vaan myös kumppaneiden resursseja hyödyntämällä. Päivittäisessä työssä korostuivat ratkaisukeskeisyys ja ongelmanratkaisukyky.

Rovio Pet Foods ja Mattilan Marjatila puolestaan tuottavat markkinoille lopputuotteita omilla tuotemerkeillään. Kilpailuetua haetaan erottautumalla keskivertomassaa paremmalla laadulla ja kotimaisuudella. Kysynnän muutoksiin pyritään reagoimaan mahdollisimman nopeasti tuomalla tilanteeseen sopivia uusia tuoteversioita ja sopeuttamalla tuotantomäärät kysynnän mukaan. Tuotetaan vain se määrä, mille löytyy markkinat. Tuotekehitystä tehdään jatkuvasti ja siinä hyödynnetään ulkopuolista konsulttiapua. Asiakkaita ja yhteistyökumppaneita kuunneltiin herkällä korvalla ja heidän kanssaan käytiin ” kehityskeskusteluja”.

Ihmisillä menestykseen

Menestyvässä yrityksessä tärkeä voimavara on motivoituneet ja hyvinvoivat työntekijät. Matkan aikana nousi vahvasti esiin tämän hetken työvoiman saatavuuden haasteet. Vierailukohteidemme yrittäjät panostivatkin ihmisten johtamiseen parantaakseen työvoiman sitoutumista yritykseen.

Yrittäjät panostavat työyhteisön toimivuuteen. Työyhteisön perustana on toisten kunnioittaminen. Yrittäjät kertoivat, että on tärkeää olla kannustava ja sparrata yhteishenkeä. Tarja Mattila kertoi, että he muistuttavat työntekijöille, että heitä arvostetaan ja kaikkia heitä tarvitaan sekä sitä, että kaikki työvaiheet ovat tärkeitä. Juha Kahnu kertoi, että hän kannustaa työntekijöitä myös omatoimiseen ajatteluun. Jos haasteita tulee vastaan, jokaista kannustetaan ratkaisemaan niitä ensin itse.

Arjen sujuvuuden ja työn organisoinnin osalta yrittäjät korostivat roolien ja vastuiden selkeyttä. Toki vastuista puhuttaessa nousi esiin, että kun yrittäjä antaa vastuuta työntekijälle, jotta asiat toimivat, työntekijän tulisi ottaa tuo vastuu vastaan. Vastuun kannolle selkeyttä luo, kun tavoitteet toiminnalle ovat selvät.

Töiden tekemisen osalta kaikki yrittäjät korostivat selkeitä toimintatapoja. Joissakin työtehtävissä on tärkeää olla kirjalliset ohjeet. Toisaalta, kun työn tavoite on selkeä eikä toimintatavalla ole merkitystä, voidaan antaa valinnan vapaus tekemiseen. Työsuhteen alussa uusi työntekijä perehdytetään hänelle annettuihin tehtäviin kuin myös yritykseen ja sen toimintatapoihin. Yrittäjät kertoivat, että perehdytystä on hyvä suunnitella etukäteen ja siihen kannattaa panostaa. Perehdytys on uudelle työntekijälle tervetuloitovotus yritykseen.

Miten yrittäjät tukevat ihmisten työmotivaatiota ja sitoutumista yritykseensä? Esiin nousi mm. kehittymisen mahdollistaminen tai mahdollisuus edetä urapolulla. Toisaalta puhuttiin myös joustavuudesta. Kun työnantaja joustaa työntekijöiden suuntaan peilautuu tämä takaisin toisinkin päin. Mattilan Marjatilalla pitkällä tuotantokaudella pyritään lisäämään työpaikan kiinnostavuutta.

Menestyvässä yrityksessä yrittäjän on hyvä muistaa huolehtia omasta jaksamisesta. Maatilayrityksessä vuodenajat ja erityisesti kesä tuovat selkeitä työhuippuja, jolloin koetellaan yrittäjien jaksamista. Yrittäjät korostivat, että nukkuakin pitää, koska väsyneenä ajatukset eivät kulje. Kiireaikoina omilla ajatuksilla ja suhteutumisella, voi vaikuttaa omaan jaksamiseensa. Eräs yrittäjä korosti, että asioita täytyy priorisoida, kun tietää, että aika ei riitä kaikkeen tekemiseen. Arjesta on tärkeä päästä irtautumaan ja tässä auttaa mielekäs ja voimia palauttava harrastus. Myös pidemmät irtiotot arjesta koetaan tärkeäksi.